

[Bernhard Baunsgaard]

skrev for mere end en menneskealder siden, så har han været overordentlig nytænkende og forfriskende at læse også i dag. Nu har det været nævnt, at vi har haft den diskussion i Danske Kommuner, hvor bl. a. vor justitsminister har deltaget. Jeg tør nok sige, at der var ingen, der ville have gættet på, når man læser Poul Andersen og ser, hvad justitsministeren sagde til Danske Kommuner, at det var samme parti, de tilhørte. Man har på fornemmelsen, at der må være mere end én verdenskrig imellem det, hvis det skal være folk fra samme parti.

Poul Andersen siger om offentlighed i forvaltningen:

»Spørgsmålet er, om den tjenestemand, som har haft en sag til behandling, har samme adgang som enhver anden til i trykken at offentliggøre sagens dokumenter.«

Det er jo overordentlig vidtgående. Da ministeren ikke har kommenteret det, vil jeg da gerne gentage spørgsmålet: er det ikke ganske klart, at inden for sit eget sagsområde må en offentligt ansat naturligvis, lige så vel som enhver borger i dette land, have ret til at kommentere sager, der er undergivet loven om offentlighed i forvaltningen? Det er en meget væsentlig betryggelse for de offentligt ansatte, at de ved, at i disse sager har de samme rettigheder som enhver borger og kan udtale sig frit om dem.

Jeg har forhåbentlig nu peget på nogle punkter, hvor jeg håber vi når videre, og et enkelt punkt, hvor jeg nok synes, at ministeren i dag bestemt kunne være gået videre, nemlig ved at definere omfanget af den gruppe af offentligt ansatte, loyalitetspligten omfatter.

Jeg har ganske enkelte bemærkninger til ordførerne. Hr. Melchior mente, at alt var såre godt – her behøves ingen ændring – og vendte sig specielt imod, at jeg talte om ytringspligt; efter hr. Melchiors opfattelse kunne pligten til at være åben og informere folket medføre en ufrihed. Hvordan det kan lade sig gøre, forstår jeg ikke. Jeg tror nok, man skal være i besiddelse af en ganske speciel evne til at tænke, hvis man kan nå til den opfattelse.

Hr. Honoré sagde mangt og meget, og hvis man skal tage alt, hvad hr. Honoré sagde, for lige gyldigt, så tror jeg, man må summere hr. Honorés oplæg op således: kristeligt folkeparti er absolut tilhænger af offentligt ansat-

tes ytringsfrihed – bare de ikke gør anvendelse af den.

Hr. Wilhjelm sagde, at når den borgerlige stat er i krise, krakelerer den demokratiske facade. Vel. Hvor i verden kan der peges på et samfund, en stat, hvor vi har en bedre chance for et virkelig åbent samfund end det, hr. Wilhjelm i dag omtaler så nedvurderende som den borgerlige stat? Borgerlig her bare brugt i modsætning til socialistisk eller marxistisk. Intetsteds i verden er chancerne bedre.

Skulle jeg prøve at samle denne eftermiddags debat, så tror jeg, vi kan sige, at vi er enige om, at de offentligt ansatte har ytringsfrihed, men de skal alligevel passe på. De skal passe på tavshedspligten. Det er rimeligt; det er i forhold til andre borgere, det er muligt at definere den. De skal være sømmelige i deres udtalelser, det er også i orden. De skal være saglige, det er også i orden. Og så gælder alt det her sager, som de ikke har med at gøre. Må jeg igen minde om Poul Andersen. Der, hvor vi – borgerne – har brug for deres ytringer, det er netop på det område, hvor de selv er ansat; det er dér, det gælder om at sikre dem. Og dér må indskrænkningen være begrundet i loyalitetspligten, men indskrænket til de få, der er absolut nødvendige, sådan at de offentligt ansatte kan være deres egentlige arbejdsgivere til bedst mulig gavn, og de egentlige arbejdsgivere er folket.

Camre (S):

I debatten her i dag har det ligesom skinnet igennem, at man måske fra visse ordføreres side troede, man kunne forrykke helt elementære menneskelige samarbejdsformer under overskriften »offentligt ansattes ytringsfrihed«.

Jeg finder, det må være indlysende, at en forudsætning for ethvert samarbejde mennesker imellem må være en indbyrdes loyalitet. Det, vi drøfter under begrebet loyalitetspligten, er netop de samarbejdsvilkår, som gælder mellem de offentligt ansatte indbyrdes og mellem de offentligt ansatte og politikerne. Jeg tror ikke, vi ved nogen form for regler eller love kan sikre, at den, der ikke er loyal i et samarbejde, det være sig i den private eller den offentlige sektor, og som offentligt